

331.526:314.743-053.6(478-22)

OPORTUNITĂȚI INSUFICIENTE DE ANGAJARE – PRINCIPALA CAUZĂ A EMIGRĂRII TINERILOR DIN MEDIUL RURAL

*Dr. Corina CAUȘAN,
Universitatea „PERSPECTIVA-INT”
din Chișinău
causan@list.ru*

Articolul analizează principala cauză a emigrării tineretului rural – rata insuficientă de ocupare a forței de muncă. Datele statistice oficiale și rezultatele sondajului elaborat de autor evidențiază problemele cu care se confruntă tinerii și care conduc la o ocupare mai mică. Pentru a reduce emigrația și a crește rata de ocupare a forței de muncă a lucrătorilor din mediul rural, se propun câteva soluții: atragerea investițiilor în localitățile rurale, sprijinirea tinerilor agricultori; încurajarea și sprijinirea tinerilor care doresc să înceapă o afacere la țară etc.

***Cuvinte-cheie:** ocuparea forței de muncă, migrația forței de muncă, emigrarea, mediul rural, exodul de inteligență.*

JEL: J620.

Introducere.

Evidențierea și soluționarea problemelor în domeniul ocupării forței de muncă tinere rămâne una din problemele ce persistă în Republica Moldova. Majoritatea tineretului rural desfășoară, preponderent, activități agricole (în mare parte, fiind activități informale) sau activități publice (educație, ocrotirea sănătății, cultură, asistență socială), ponderea cărora este destul de modestă în structura ocupării resurselor umane în mediul rural. Atât activitățile agricole, care nu pot asigura o creștere rapidă a productivității muncii, cât și ocuparea în sectorul public, unde salariile angajaților depind de posibilitățile limitate ale bugetului local, nu pot asigura un nivel al veniturilor necesare pentru un trai decent. Cercetările arată că cel mai mult sunt afectați tinerii din mediul rural, unde rata șomajului, în rândul tinerilor, este cu mult mai

331.526:314.743-053.6(478-22)

INSUFFICIENT EMPLOYMENT OPPORTUNITIES – THE MAIN CAUSE OF YOUNG PEOPLE EMIGRATION FROM RURAL AREAS

*PhD Corina CAUSAN,
University “PERSPECTIVA-INT”
of Chisinau
causan@list.ru*

The article analyses the main cause of emigration of rural youth – insufficient employment rate. The official statistical data and the results of the survey elaborated by the author highlight the problems faced by young people and that lead to less occupation. In order to reduce emigration and increase the employment rate of young rural workers, several solutions are proposed: attracting investments in rural localities, supporting young farmers; encouraging and supporting young people who want to start a business in the countryside, etc.

***Key words:** occupation, labour migration, emigration, rural area, brain drain,*

JEL: J620.

Introduction.

Highlighting and solving problems in the field of youth employment remains one of the problems that persist in the Republic of Moldova. Most rural youth carry out mainly agricultural activities (mostly informal activities) or public activities (education, health care, culture, social assistance), whose share is rather modest in the rural employment structure. Agricultural activities cannot ensure a rapid increase in labour productivity and public sector employment, where employees' salaries depend on limited local budgets, cannot provide a level of income for a decent living. Research shows that young people in the rural area are the most affected, the youth unemployment rate is much higher than the average country, the employment conditions of rural youth are unfavourable, and the material stimulation of the employed youth is insufficient.

The economic active population in rural areas is in a position to choose between two

înaltă decât media pe țară, condițiile de angajare a tinerilor din mediul rural în câmpul muncii sunt nefavorabile, stimularea materială a tineretului angajat este insuficientă.

Populația economic activă din mediul rural este pusă în situația să aleagă între trei posibilități: 1) să accepte o muncă retribuită cu un venit modest; 2) să aleagă calea emigrării în mediul urban, în vederea găsirii unui loc de muncă mai atractiv și mai bine plătit sau 3) a plecării peste hotare, în căutarea unui loc de muncă. Situația devine și mai alarmantă, dat fiind faptul că majoritatea persoanelor din totalul celor declarate, plecate peste hotare din mediul rural în căutarea unui loc de muncă, sunt persoane în vârstă de 15-29 de ani. Din aceste considerente, în prezent, localitățile rurale din Republica Moldova devin tot mai puțin populate, iar cei rămași în mediul rural reprezintă, în mare parte, persoanele în vârstă de până la 16 ani, adică acei ce-și fac încă studiile și persoanele în etate, adică pensionarii. Depopularea, în special, în localitățile din mediul rural, rămâne una din principalele probleme cu care se confruntă țara, cu impact negativ asupra diferitelor sfere social-economice.

Metode aplicate.

Supportul informațional al cercetării îl constituie actele normative ale Republicii Moldova în domeniul ocupării forței de muncă; datele furnizate de Biroul Național de Statistică, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă; informațiile rezultate din sondajul realizat de autor. Metodologia cercetării se axează pe metode, precum analiza, sinteza, sondajul – realizat pentru evaluarea oportunităților de ocupare în câmpul muncii și a nivelului de migrație a tinerilor din mediul rural.

Rezultate și discuții. Pentru Republica Moldova, fenomenul migrator, în special, migrația de muncă, constituie o componentă importantă a dezvoltării economice și ocupării forței de muncă în ultimii ani. Cu toate că datele oficiale estimează migrația de muncă la un nivel de 330-340 mii de persoane, sau circa 30% din potențialul uman al țării, numeroase studii denotă că amploarea fenomenului este mult mai mare.

Astfel, în opinia experților în domeniu, evoluția fenomenului migrației din Republica Moldova poate fi divizată în patru etape, fiecare dintre acestea având caracteristicile sale [4, p. 46].

possibilities: 1) to accept work that brings a modest income; 2) to choose the way of emigration in the urban environment in order to find a more attractive and better paid job or 3) to emigrate abroad looking for a job. The situation is even more alarming, given that most of the people declared to be away from the countryside in search of a job are people aged 15-29. For these reasons, rural localities in the Republic of Moldova are now becoming less populated, and those who left in rural areas are mostly people under the age of 16, those who still do their studies and older people, retirees. Depopulation, especially in rural areas, remains one of the main problems faced by the country, with a negative impact on different socio-economic spheres.

Applied methods.

Information support for research consists of normative acts of the Republic of Moldova in the field of employment; statistical data provided by the National Bureau of Statistics, the Employment Agency; information from the survey realized by the author. The methodology of research focuses on the following methods: analysis, synthesis, survey – realized in order to evaluate the employment opportunities and the level of migration of rural youth.

Results and discussions.

For the Republic of Moldova, the migration phenomenon, especially labour migration, is an important component of economic development and occupation in recent years. Although official data estimate labour migration at 330-340 thousand people, or about 30% of the country's human potential, many studies show that the magnitude of the phenomenon is much higher.

According to the experts in the field, the evolution of the phenomenon of migration in the Republic of Moldova can be divided into four stages, each with its characteristics [4, p.46].

The first stage (1990-1994). The dramatic worsening of the social-economic situation, the mass layoffs of the workers following the privatization processes, the growth of poverty, etc. have increased migration. Migrants migrated abroad (in Turkey, Romania, the Russian Federation, or Poland), where they sold domestic

Prima etapă (perioada 1990-1994). Înrautățirea drastică a situației social-economice, disponibilizarea în masă a lucrătorilor în urma proceselor de privatizare, de creștere a sărăciei etc. au întezit migrația. Persoanele migrante plecau peste hotare (în Turcia, România, Federația Rusă sau Polonia), unde vindeau mărfuri autohtone, iar cu banii obținuți procurau mărfuri din țara respectivă pe care le vindeau acasă la un preț mai mare.

A doua etapă (perioada 1995-2000) se caracterizează prin întezirea proceselor migratorii, în special, a migrației pentru muncă.

A treia etapă (perioada 2001-2006) – migrația ilegală către alte state ajunge la apogeu, fiind determinată, în primul rând, de dificultatea obținerii vizelor pentru a intra în țările europene, de lipsa posibilității de a pleca la muncă legal în afara țării, precum și de impozitele mari ce urmau să fie plătite pentru obținerea dreptului de ședere pe teritoriul țărilor de destinație.

Etapa a patra (din mai 2006 – până în prezent) se caracterizează printr-un interes sporit în promovarea politicilor raportate la migrația internațională de muncă. Are loc o cooperare mai strânsă cu țările Uniunii Europene în domeniul problemelor ce țin de migrație.

Migrația nu mai este un fenomen care îi afectează doar pe cei care pleacă, ci, în egală măsură și pe cei care rămân în țara de origine, și pe cei din țara de destinație. Datorită migrației, zone întregi se transformă și își schimbă identitatea etnică și culturală. Astfel, migrația contemporană a devenit unul dintre elementele fundamentale ale transformării sociale și economice în lumea contemporană [5, p.7].

Conform statisticilor MFM (Migrația Forței de Muncă), în trimestrul IV al anului 2017, fiecare a zecea persoană, în vârstă de 15-64 de ani inclusiv (330.3 mii), era plecată din țară în căutarea unui loc de muncă. Plecarea masivă a forței de muncă din mediul rural a înrăutățit structura demografică a localităților, creând dezechilibre demografice, diminuând capacitatea de reproducere și de dezvoltare a lor. Aceste fenomene emigraționiste au avut drept consecință reducerea ponderii populației rurale de vârstă tânără. Din numărul total de persoane ce migrează din

goods, and with the money they obtained, they purchased goods from the country they were selling at a higher price.

The second stage (1995-2000) is characterized by the intensification of migratory processes, in particular labour migration.

The third stage (2001-2006) – illegal labour migration reaches its peak, being determined, first of all, by the difficulty of obtaining visas to enter the European countries, by the lack of the possibility to go to work legally outside the country, and by the high taxes what would be paid to obtain legalization of the stay on the territory of the destination countries.

The fourth stage (May 2006 – present) is characterized by an increased interest in promoting policies related to international labour migration. There is a closer cooperation with the countries of the European Union in the field of migration issues.

Migration is no longer a phenomenon that affects only those who leave, but also those who remain in the country of origin and those in the destination country. Due to migration, whole areas are transforming and changing their ethnic and cultural identity. Thus, contemporary migration has become one of the fundamental elements of social and economic transformation in the contemporary world [5, p.7].

According to Labour Force Survey statistics, in the fourth quarter of 2017, each tenth person aged 15-64 years (330.3 thousand) was away from the country in search of a job. The massive departure of rural labour has worsened the demographic structure of localities, creating demographic imbalances, diminishing their reproductive capacity and their development. These emigration phenomena have resulted in reduction of the proportion of the young rural population. The total number of people migrating from rural areas, the age group of 16-29 is 30%. The migration of a large number of people of reproductive age has serious consequences of decreasing the birth rate and leads to *depopulation of the rural environment*.

Economic theory demonstrates that economic growth generates job growth due to moder-

localitățile rurale, grupa de vârstă 16-29 de ani constituie 30%. Migrația unui număr mare de persoane de vârstă reproductivă este un fenomen care se soldează cu consecințe grave de descreștere a ratei natalității și conduce la *depopularea mediului rural*.

Teoria economică demonstrează că creșterea economică generează o creștere a locurilor de muncă datorită modernizării și re tehnologizării întreprinderilor, atragerii investițiilor interne și externe etc. Cu toate acestea, Republica Moldova demonstrează o evoluție specifică în acest sens, economia înregistrând o anumită creștere, dar în paralel cu reducerea locurilor de muncă.

Dinamica negativă a ocupării forței de muncă are o influență nefastă asupra productivității și creșterii economice, deoarece salariile au cea mai mare pondere în veniturile populației, iar nivelul scăzut al acestora și neatractivitatea pieței muncii creează premisele migrației.

Migrația, fiind un fenomen de amploare în Republica Moldova, are numeroase repercusiuni economice și sociale, unele dintre care pot fi apreciate la momentul actual, altele, însă, urmează să se manifeste pe termen lung. În ultimele două decenii, s-a declanșat un exod masiv al populației din spațiul rural, atât înspre Est, cât și spre Vest. Conform datelor Biroului Național de Statistică, migrația pentru muncă a afectat, într-o proporție mai mare, *mediul rural*. Sub aspect cantitativ, fenomenul migrație vizează, conform datelor Biroului Național de Statistică, pentru anul 2016, grupele de vârstă 15-24 de ani și 25-34 de ani – 179 mii de persoane în total pe republică, dintre care 130,7 mii de tineri din mediul rural, care muncesc sau caută un loc de muncă peste hotare (tabelul 1).

nizing and refurbishing businesses, attracting domestic and foreign investment, and so on. Nevertheless, the Republic of Moldova demonstrates a specific evolution in this respect, the economy showing some growth, but in parallel with the reduction of the jobs.

The negative dynamics of employment has a bad influence on productivity and economic growth, as salaries have the largest share in the income of the population, and their low level and the unattractive nature of the labour market create the premises of migration.

Migration, being a major phenomenon in the Republic of Moldova, has many economic and social repercussions, some of which can be appreciated at the moment, others, however, are going to manifest in the long run. In the last two decades a massive exodus of the rural population has begun, both towards the East and the West. According to the data of the National Bureau of Statistics, labour migration has affected to a larger extent the *rural environment*. In quantitative terms, the migration phenomenon, according to the National Bureau of Statistics for the year 2016, targets for the age group 15-24 years and 25-34 years, 179 thousand persons in total, of which 130,7 thousand young people from the rural area who work or look for a job abroad (table 1).

Tabelul 1/Table 1

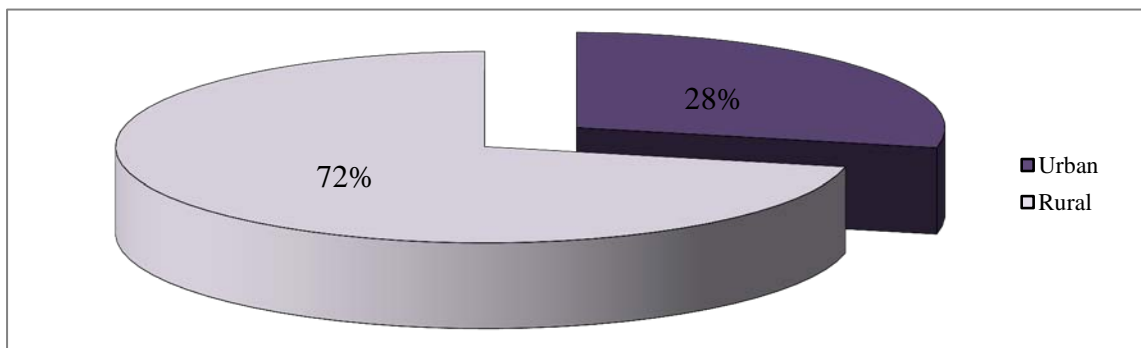
Populația de 15-34 de ani aflată la lucru în străinătate, mii persoane/
Population aged 15-34 years who work abroad, thousands

Grupe de vârstă/ Age groups	2013			2016		
	Total pe republică/ All population	Urban	Rural	Total pe republică/ All population	Urban	Rural
15-24 de ani / years	69,9	12,2	57,7	69,1	11,0	58,2
25-34 de ani / years	84,1	27,1	57,0	111,7	31,9	79,8
Total	154,0	39,3	114,7	180,8	42,9	138,0

Sursa: elaborat de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova / Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova.

Astfel, 3 din 4 persoane plecate în străinătate sunt de origine din mediul rural (72,0%) (figura 1).

Thus, 3 out of 4 people who left abroad are from rural areas (72,0%) (figure 1).

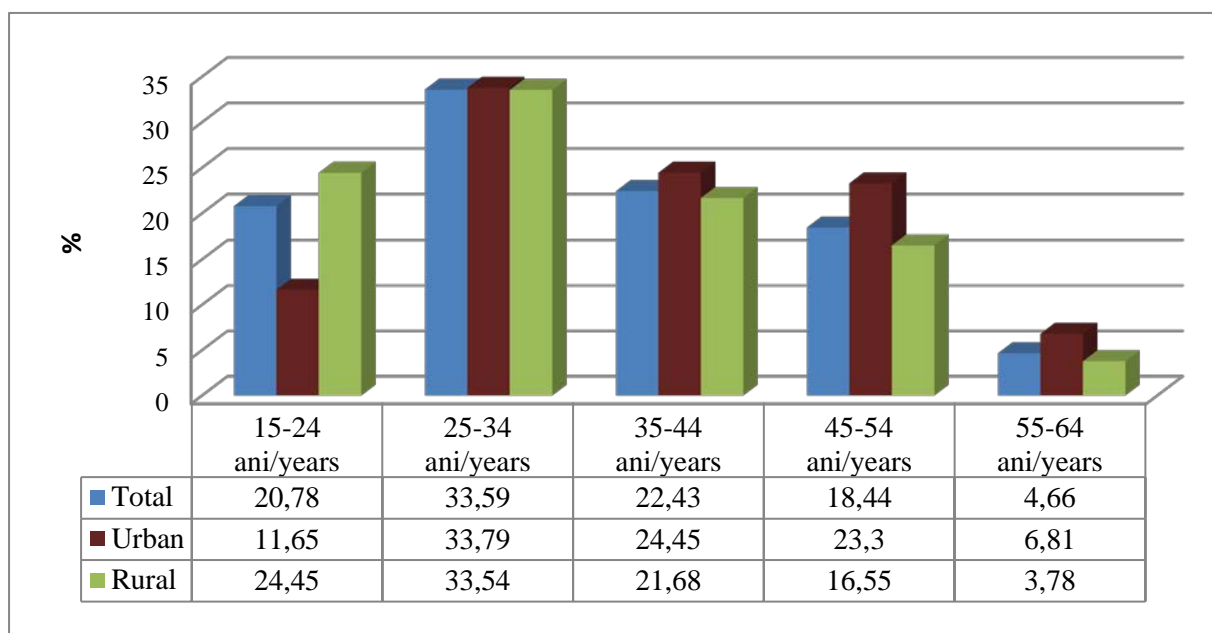

**Figura 1. Repartizarea migrantilor după medii, % (2016) /
Figure 1. Distribution of migrants by average,% (2016)**

*Sursa: elaborată de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /
Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova*

Repartizarea populației pe grupe de vârstă și medii este prezentată în figura 2.

The distribution of population by age and areas is shown in figure 2.

**Figura 2. Repartizarea emigranților după grupe de vârstă și medii, % (2016) /
Figure 2. Distribution of emigrants by age and areas groups,% (2016)**

*Sursa: elaborată de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /
Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova*

Din analiza repartizării emigranților, în funcție de grupele de vârstă și medii rezultă că circa 58% din populația rurală în vârstă de 15-34 de ani se află în străinătate.

The analysis of the emigrant's distribution, according to their backgrounds and age groups, shows that about 58% of the rural population aged 15-34 is abroad.

Analiza emigranților, în funcție de *sex* și *grupe de vârstă* (figura 3), relevă faptul că majoritatea femeilor (76,40%) se regăsesc în rândul persoanelor adulte (25-54 de ani), având o distribuție uniformă între grupele de vârstă 25-34 de ani, 35-44 și 45-54 de ani (câte 24-26%); într-o proporție mult mai mică (16,44%) în rândul tinerilor (15-24 ani) și, respectiv, 7,1% în rândul persoanelor în vârstă (55-64 ani). În rândul bărbaților, cea mai mare pondere îi revine grupei de vârstă 25-34 de ani (37,9%), urmată de bărbații de 15-24 de ani (23,1%) și 35-44 de ani (21,26%). Vârsta medie a emigranților este de 36,6 ani pentru bărbați și, respectiv, 38,5 ani pentru femei.

The analysis of migrants by *gender* and *age group* (figure 3) reveals that the majority of women (76.40%) are among adults (25-54 years), with a uniform distribution between the age groups 25-34 , 35-44 and 45-54 years (24-26%) and much lower (16,44%) among young people (15-24 years) and 7,1% among persons aged (55-64 years). Among men, the largest proportion is the age group 25-34 years (37,9%), followed by males 15-24 years (23,1%) and 35-44 years (21,26%). The average age of migrants is 36,6 years for men and 38.5 years for women respectively.

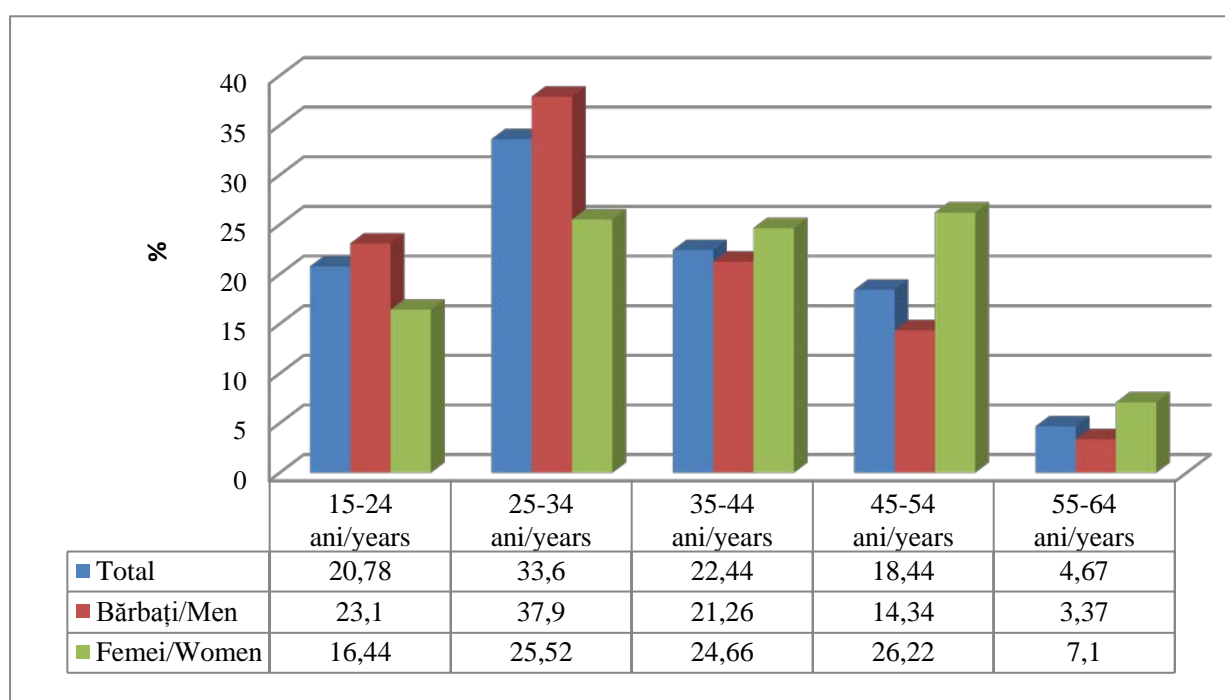

Figura 3. Repartizarea emigranților după grupe de vârstă și sex, % (2016) /
Figure 3. Distribution of emigrants by age and gender, % (2016)

Sursa: elaborată de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /

Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova

Conform datelor Biroului Național de Statistică, factorii care au determinat plecarea la muncă peste hotare sunt, în mare parte, de natură economică, reprezentați de lipsa oportunităților de a obține venituri adecvate pentru trai. Astfel, 3 din 4 (76,5%) emigranți au indicat ca motiv principal al plecării peste hotare *salariile mici din Moldova*. Printre alte motive, au fost invocate *lipsa locurilor de muncă conform competențelor/calificărilor avute* (8,8%) și *condițiile de muncă proaste* (6,0%), (figura 4).

According to the data of the National Bureau of Statistics, the factors that determined the departure to work abroad are largely of economic nature, represented by the lack of opportunities to obtain adequate income for living. Thus, 3 out of 4 (76.5%) emigrants indicated as the main reason of migration – the low salaries in Moldova. Among other reasons, there was – the lack of jobs according to their skills / qualifications (8.8%) and poor working conditions (6,0%), (figure 4).

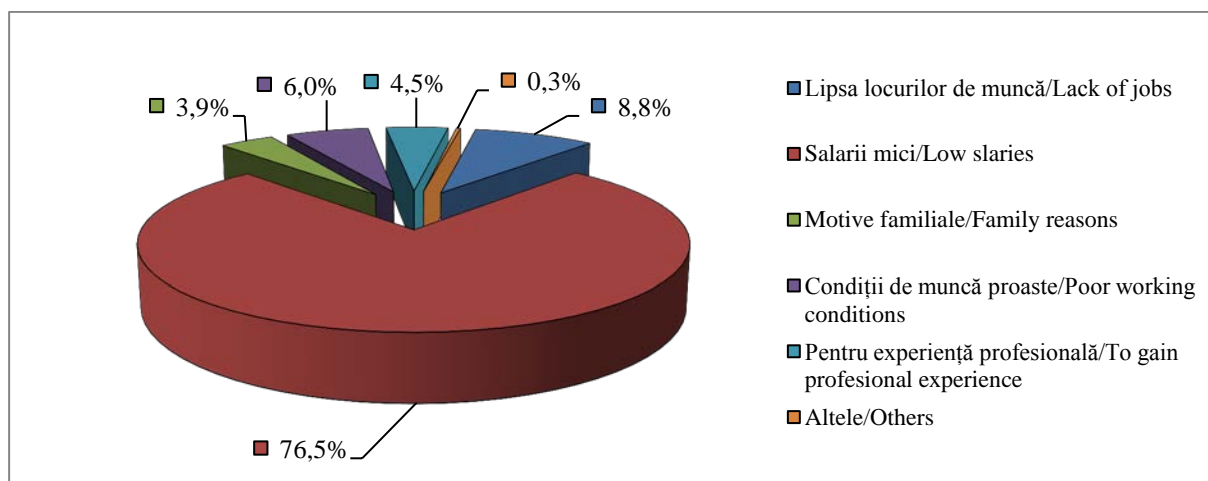

Figura 4. Motivele plecării peste hotare, % / Figure 4. Reasons for leaving abroad, %

Sursa: elaborată de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /

Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova

Repartizarea după activitatea economică și locul de muncă avut până la plecare (tabelul 2) relevă faptul că majoritatea emigranților au activat în sectorul agricol (43,3%). Totodată, la bărbați, acest indicator (50,3%) este net superior față de cel înregistrat la femei (28,4%). Un alt sector important, în care au activat anterior bărbații, sunt construcțiile (18,1% din total). În rândul femeilor, 1 din 4 (26,9%) au lucrat anterior în administrație, învățământ, sănătate, iar 1 din 3 (22,8%) – în comerț, hoteluri și restaurante.

Distribution of emigrants according to economic activity and the place of work before departure (table 2) reveal that the majority of emigrants were active in the agricultural sector (43.3%). At the same time, this indicator (50.3%) is significantly higher than that for women (28.4%). Another important sector in which men were previously active is construction (18.1% of the total). Among women, 1 in 4 (26.9%) previously worked in administration, education, health, and 1 in 3 (22.8%) – in commerce, hotels and restaurants.

Tabelul 2/Table 2

**Repartizarea emigranților conform activității economice (%) /
Distribution of emigrants according to economic activity (%)**

Activități economice/ Economic activities	Total/	Bărbați/ Men	Femei/ Women
Total	100,0	100,0	100,0
Agricultură, economia vânatului și piscicultură/ Agriculture, hunting and fish farming	43,3	50,3	28,4
Industrie/ Industry	9,5	8,3	12,0
Construcții/ Construction	13,1	18,1	2,4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, hoteluri și restaurante / Wholesale and retail trade, hotels and restaurants	13,8	9,6	22,8
Transporturi și comunicații/ Transport and communications	5,0	6,4	1,9
Administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială/ Public administration, education, health and social assistance	12,1	5,2	26,9
Alte activități/ Other activities	3,3	2,1	5,7

Sursa: elaborat de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /
Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova.

Sondajul realizat de autor confirmă unele din datele menționate mai sus și prezintă unele

The survey realized by the author confirms some of the above-mentioned data and presents

clarificări (tabelul 3). Mai puțin de jumătate din tinerii din Transnistria chestionați (35,93%) intenționează să meargă peste hotare, dintre care, pentru 25,56%, aceasta ar fi prima experiență, pentru 10,37% – una repetată, iar 64,07% nu intenționează să părăsească țara. Aceeași situație a fost înregistrată și în Zona de Nord a republicii, unde 37,45% din respondenți au optat pentru plecarea lor peste hotarele țării. O situație inversă a fost înregistrată în UTA Găgăuzia, unde 51,66% intenționează să meargă peste hotare, iar 48,34% au răspuns negativ.

some clarifications (table 3). Less than half of the interviewed young people in Transnistria (35,93%) intend to go abroad, of which for 25,56% this would be the first experience, for 10,37% – one repeated and 64,07% not intending to leave the country. The same situation was recorded in the Northern part of the republic, where 37,45% of the respondents opted to leave abroad. A reverse situation was recorded in ATU Gagauzia, where 51.66% intend to go abroad and 48,34% responded negatively.

Tabelul 3/Table 3

Intenția de emigrare a tinerilor cu vârsta de 15-24 de ani (în %) / The intention of young people aged to emigrate 15-24 (in%)

	Nord/ North	UTA Găgăuzia / ATU Găgăuzia	Transnistria
Da, pentru prima dată / Yes, for the first time	22,63	34,32	25,56
Da, deja fiind peste hotare / Yes, already being abroad	14,82	17,34	10,37
Nu / Not	62,55	48,34	64,07
Total	100,00	100,00	100,00

Sursa: elaborat de autor în baza rezultatelor sondajului / Source: elaborated by the author based on survey results

Respondenții care intenționau să emigreze au fost întrebați cât timp au de gând să stea peste hotare (figura 5). Majoritatea tinerilor doresc să emigreze pentru o perioadă relativ scurtă: pentru mai puțin de jumătate de an – 26,46%: de la un an până la trei ani – 22,90%. Un număr mic de respondenți ar dori să stea peste hotare 3-5 ani (13,54%), iar cei care ar intenționa să rămână acolo permanent formează 17,05% din numărul total.

Respondents planning to emigrate were asked how long they were going to stay abroad (figure 5). Most young people want to emigrate for a relatively short period: for less than half a year – 26,46%: from one year to three years – 22,90%. A small number of respondents would like to stay abroad 3-5 years (13,54%), and those who would like to stay there permanently account for 17,05% of the total number.

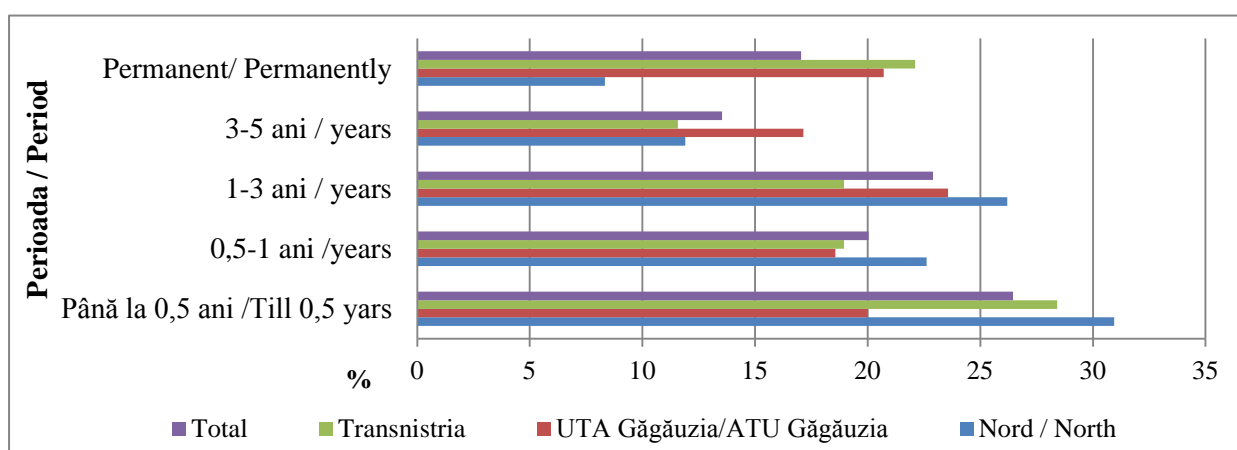

Figura 5. „Dacă intenționați să plecați peste hotare, pentru cât timp?” (în %) / Figure 5. "If you intend to go abroad, for how long?" (in%)

Sursa: elaborată de autor în baza rezultatelor sondajului / Source: elaborated by the author based on survey results

Sondajul efectuat ne oferă informații și despre țările de destinație pentru emigranți (figura 6). Astfel, cel mai mare flux de emigranți este orientat spre Rusia și Italia, respectiv 44,2% și 13,6%. Alte destinații importante includ Ucraina, România, Portugalia, Franța, Canada, Spania, Grecia și Republica Cehă. Mai există migrațiune de anvergură în Israel, Turcia și SUA.

The survey also gives us information about the countries of destination for emigrants (figure 6). Thus, the largest flow of migrants is directed towards Russia and Italy, respectively 44,2% and 13,6%. Other major destinations include Ukraine, Romania, Portugal, France, Canada, Spain, Greece and the Czech Republic. There is far-reaching migration in Israel, Turkey and the US.

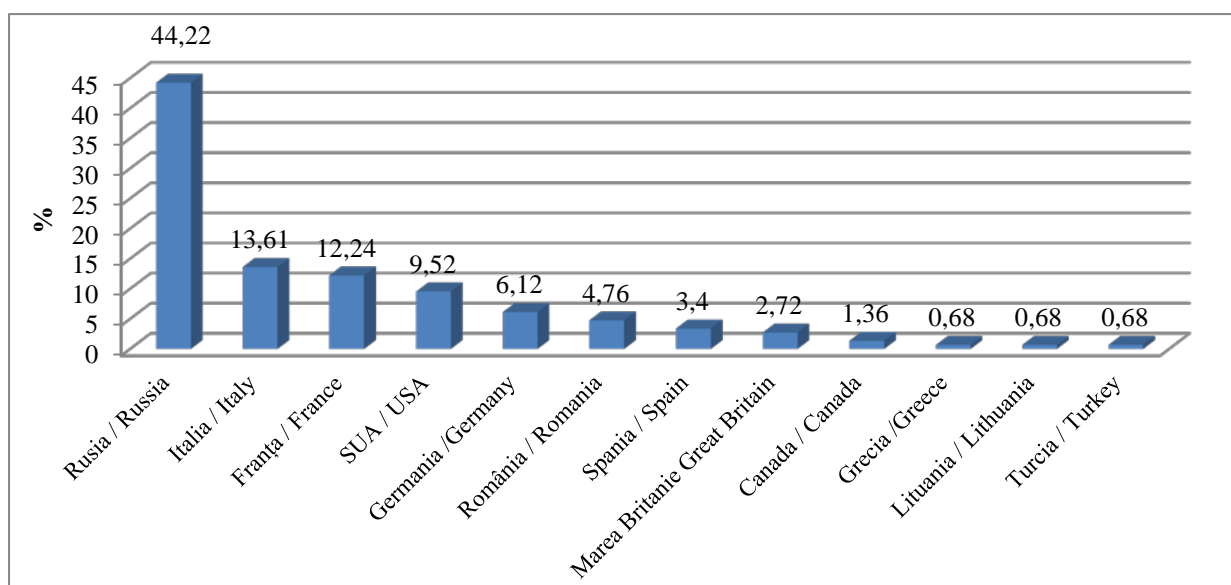

Figura 6. Țările de destinație pentru emigranți /
Figure 6. Countries of destination for emigrants

Sursa: elaborată de autor în baza rezultatelor sondajului /
Source: elaborated by the author based on survey results

Este de menționat faptul că persoanele originare din mediul rural tind să aleagă mai frecvent Rusia, decât alte destinații – țările Europei de Vest, în particular. Una din explicațiile acestei tendințe rezidă în costul migrației, or, este mult mai ieftin să migrezi în Rusia, iar gospodăriile rurale (mai nevoiașe) ar putea, pur și simplu, să nu fie în stare să aleagă altă destinație. Pe lângă aceasta, persoanelor care călătoresc în Rusia li se oferă, în principal, munci fizice sezoniere în domeniul construcțiilor și agriculturii. În țările occidentale, sunt mai răspândite alte activități, cum ar fi: asistență pentru copii, asistență socială sau alimentație publică.

Migrația persoanelor tinere din zonele rurale este o migrație determinată de factori economici. Majoritatea tinerilor vor să plece în căutarea unui loc de muncă (53,78%), urmași de cei care ar dori să-și facă studiile peste hotare (14,06%). Circa 11,84% doresc să se dezvolte

It is necessary to mention that people from the rural sector tend to choose Russia more often than other destinations – the Western European countries in particular. One explanation for this trend is the cost of migration, or it is much cheaper to migrate to Russia, and rural (more needy) households may simply not be able to choose another destination. Besides, people traveling to Russia are offered mainly seasonal physical work in the field of construction and agriculture. Other activities such as, for example, child care, social assistance or public welfare are more widespread in Western countries.

Migration of young people from rural areas is a migration driven by economic factors. Most young people want to go looking for a job (53,78%), followed by those who would like to study abroad (14,06%). About 11,84% want to develop professionally, and the share of those intending to travel is 5.69%. These data support

profesional, iar ponderea celor care intenționează să călătorească este de 5,69%. Aceste date susțin ideea că tinerii consideră că nu pot câștiga destul în Moldova, indiferent de serviciu (tabelul 4).

the idea that young people consider that they cannot earn enough in Moldova, regardless of the job they have (table 4).

Tabelul 4/Table 4

**Distribuția respondenților în scopul plecării în străinătate /
Distribution of respondents by purpose of leaving abroad (in%)**

Scopul / The goal	Nord / North	UTA Găgăuzia/ ATU Găgăuzia	Transnistria	Total
Studii / Studies	20,00	12,88	9,30	14,06
Muncă / Work	49,47	63,80	48,06	53,78
Dezvoltare profesională / Professional Development	10,53	11,04	13,95	11,84
Programe de tip „Work&Travel” / Work & Travel Programs	3,16	4,91	7,75	5,27
Călătorii / Travels	3,16	3,07	10,85	5,69
Vizitarea rudelor / Visiting relatives	9,47	3,07	6,20	6,25
Schimb cultural / Cultural exchange	3,16	1,23	3,10	2,50
Altele (traiful) / Others (Living)	1,05	-	0,78	0,92

Sursa: elaborat de autor în baza rezultatelor sondajului / Source: elaborated by the author based on survey results

În Republica Moldova, preponderent în regiunile rurale, mișcările migraționiste ale tinerilor sunt determinate de factori, precum sărăcia și lipsa de oportunități de angajare. Emigranții moldoveni sunt atrași de locurile de muncă potențiale din țările vecine și din Uniunea Europeană. Situația economică nesatisfăcătoare rămâne, în continuare, factorul dominant, alături de o serie de alte cauze ce împiedică reîntoarcerea emigranților acasă. Participanții la sondaj susțin că reîntoarcerea este condiționată de o guvernare mai bună, de oportunități de angajare în câmpul muncii, o infrastructură corespunzătoare pentru dezvoltarea afacerilor și o calitate mai bună a serviciilor publice, cum ar fi învățământul și sănătatea.

Datele prezentate denotă că migrația prezintă atât aspecte pozitive, cât și negative din punct de vedere al mentalității, dar și în plan social. Printre aspectele pozitive, putem menționa circulația forței de muncă, care favorizează diseminarea cunoștințelor tehnice și a metodelor moderne de lucru între statele afectate de fenomenul migrației. În Uniunea Europeană, libera

In the Republic of Moldova, predominantly in rural areas, the migratory movements of young people are determined by factors such as poverty and lack of employment opportunities. Moldovan emigrants are attracted to potential jobs in neighbouring countries and in the European Union. The unsatisfactory economic situation remains the dominant factor, along with a number of other causes that prevent the return of emigrants home. Survey participants claim that return is conditioned by better governance, employment opportunities, adequate infrastructure for business development, and better quality of public services such as education and health.

Data show that migration has both positive and negative aspects in terms of mentality, but also socially. Among the positive aspects we can mention the circulation of the labour force, which favours the dissemination of technical knowledge and of modern working methods between the countries affected by the migration phenomenon. In the European Union, the free movement of people enhances the adoption of a European way of thinking. For migrants' countries of origin,

circulație a persoanelor potențează adoptarea unui mod de gândire european. Pentru țările de origine a emigranților, fluxurile de capital care intră în țară sporesc, într-o oarecare măsură, produsul intern brut, dar și creșterea nivelului de trai al familiilor emigranților și al comunităților din care aceștia provin. Astfel, veniturile ce ar fi putut fi generate de forța de muncă emigrantă sunt compensate, mai mult sau mai puțin, de resursele monetare remise de aceștia în țara de origine.

Transferurile financiare ajunse în țară sunt destinate pentru cheltuieli curente, schimbarea domiciliului, reamenajarea locuinței, procurarea unui mijloc de transport, mai rar pentru inițierea unei afaceri. De asemenea, datorită contactului cu societățile occidentale, apar modificări în stilul de viață, alimentație și vestimentație, crește nivelul educației sanitare, crește implicit ponderea educației, cel puțin pentru descendenți.

Totodată, susținerea financiară de peste hotare îi face pe tineri mai inerti în căutarea unui loc de muncă și în lansarea activităților antreprenoriale. În sondajul realizat de autor, 14,07% dintre respondenți au mărturisit că primesc transferuri de bani de peste hotare. Această proporție include doar tinerii care primesc resurse financiare direct de la emigranți, însă numărul persoanelor care beneficiază ar putea fi mai mare, întrucât unele persoane ar putea beneficia indirect (tabelul 5).

capital flows entering the country somewhat increase gross domestic product but also raise the standard of living of migrant families and the communities they come from. Thus, the incomes that could have been generated by the emigrant workforce are more or less compensated by the monetary resources they have transferred to the country of origin.

Financial transfers in the country are intended for current expenses, home change, home refurbishment, procurement of a means of transport, more rarely for starting a business. Also, due to contact with Western societies, appear changes in lifestyle, food and clothing, health education increases, implicitly the share of education, at least for descendants.

At the same time, financial support from abroad makes young people more inactive in search of a job and in launching entrepreneurial activities. In the survey realized by the author, 14.07% of respondents confessed to receiving money transfers from abroad. This proportion includes only young people who receive financial resources directly from emigrants, but the number of beneficiaries may be higher, as some people could benefit indirectly (table 5).

Tabelul 5/Table 5

„Dumneavoastră personal primiți bani de peste hotare?” (în %)
 “Do you personally receive money from abroad?” (in %)

Răspuns/ Answer	Nord/ North		UTA Găgăuzia/ ATU Găgăuzia		Transnistria		Total	
	Nr. persoane/ Nr. persons	Pondere, % Share, %	Nr. persoane/ Nr. persons	Pondere, % Share, %	Nr. persoane/ Nr. persons	Pondere, % Share, %	Nr. persoane/ Nr. persons	Pondere, % Share, %
Da/ Yes	35	12,96	42	15,56	37	13,70	114	14,07
Nu/ No	235	87,04	228	84,44	233	86,30	696	85,93
Total	270	100,00	270	100,00	270	100,00	810	100,00

Sursa: elaborat de autor în baza rezultatelor sondajului / Source: elaborated by the author based on survey results

Conform datelor BNS, familiile emigranților utilizează banii primiți de peste hotare, în principal, pentru acoperirea cheltuielilor curente

According to NBS data, emigrant families use the money received from abroad mainly to cover current household expenses (food, clothing,

ale gospodăriei (hrană, îmbrăcăminte, plata serviciilor etc.), fapt confirmat de 88,9% dintre respondenți (care trimit bani acasă). Pentru fiecare al doilea emigrant (49,7%), la fel de importante sunt cheltuielile ce țin de procurarea, reparația sau construcția caselor/locuințelor, iar pentru fiecare al treilea (36,0%) – procurarea bunurilor de folosință durabilă (automobil, TV, computer etc.). Alte scopuri de utilizare a banilor primiți sunt: achitarea/plata datoriilor (16,7%), plata pentru tratament (13,1%), plata pentru studiile membrilor familiei (12,6%), investiții în agricultură (10,2%), odihnă/distrație (6,0%). 3 din 10 (28,7%) respondenți au menționat că economisesc banii primiți.

Majoritatea emigranților (81,3%) transferă/transmit bani familiilor. Din rândul acestora, o treime (35,8%) transferă/trimite lunar sub 500 USD, 12,4% – între 500 și 800 USD și 7,2% transferă/trimite mai mult de 800 USD. Au refuzat sau nu au știut răspunsul la această întrebare un sfert din numărul total de emigranți (figura 7).

payment of services, etc.), which was confirmed by 88,9% of respondents (who send home money). For each second emigrant (49,7%), expenditures related to the purchase, repair or construction of houses/ dwellings are equally important, and for each third (36,0%) – the purchase of durable goods (car, TV, computer etc.). Other purposes of using the money received are: payment / payment of debts (16,7%), payment for treatment (13,1%), payment for studies of family members (12,6%), investments in agriculture (10,2%), rest / fun (6,0%). 3 out of 10 (28,7%) respondents mentioned that they save the money they received.

Most migrants (81,3%) transfer money to families. Of these, one-third (35,8%) transfer / send under USD 500, 12,4% – between USD 500 and USD 800, and 7,2% transfer / send more than USD 800 a month. A quarter of the total number of emigrants did not know the answer to this question (figure 7).

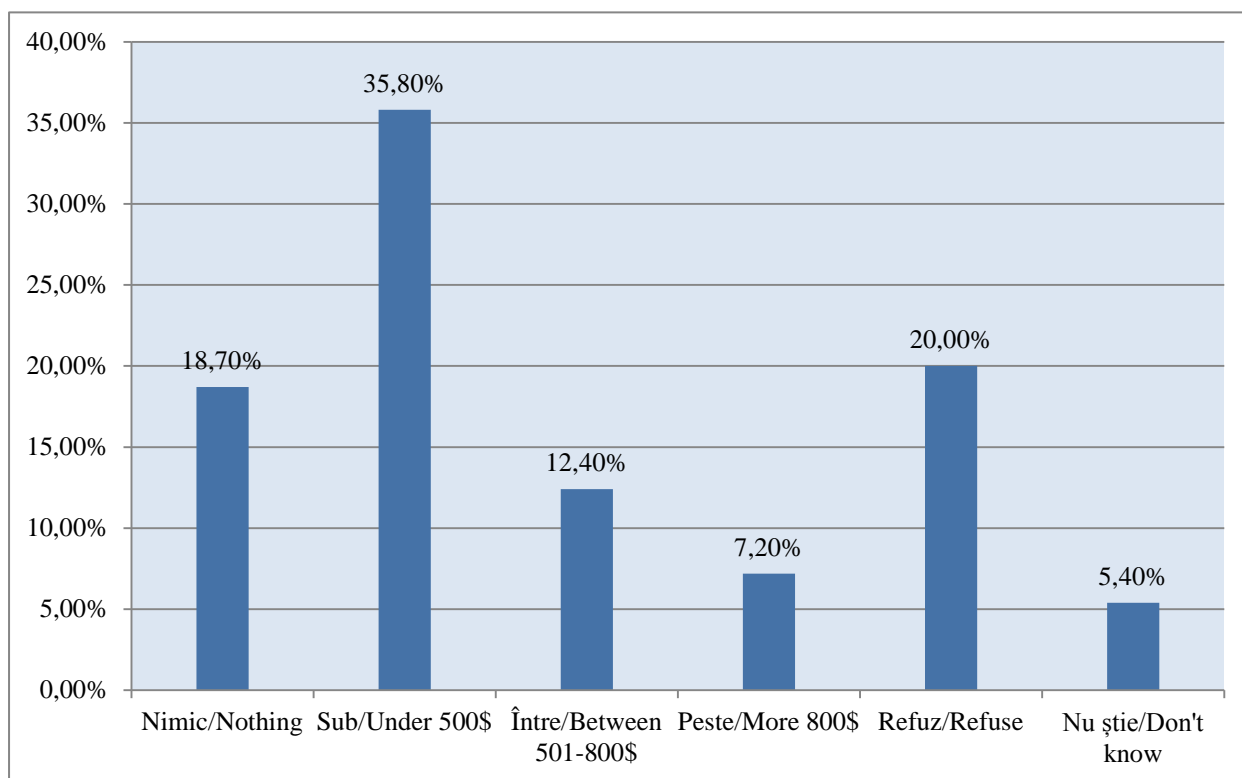

Figura 7. Repartizarea emigranților conform sumelor de bani transferați/trimiși, în medie, pe lună în ultimii 2 ani, % / Figure 7. Distribution of emigrants according to the amount of money transferred / sent on average per month in the last 2 years, %

Sursa: elaborată de autor în baza datelor statistice ale BNS al Republicii Moldova /

Source: elaborated by the author based on the statistical data of the NBS of the Republic of Moldova.

Amplarea fenomenului migrației forței de muncă în Republica Moldova, înregistrat în ultimii ani, are un impact dublu asupra populației republicii: pe de o parte, efectele pozitive socio-economice determinate, în majoritate, de remitențe, iar pe de altă parte, cele de ordin social, economic și demografic. Migrația externă influențează cantitativ și calitativ structura populației, constituind o problemă demografică complexă pentru Republica Moldova.

Migrația ilegală este apreciată ca o formă a „*exodului de inteligență*”, deoarece populația care a emigrat se caracterizează printr-un nivel înalt de instruire (studii superioare sau medii de specialitate), cu un înalt nivel de calificare (pedagogi, medici, ingineri). Astfel, o consecință negativă a migrației externe o constituie pierderile de populație reproductivă, a populației calificate și economic active.

Strategia de dezvoltare a Republicii Moldova „Moldova 2020” [3] abordează problema migrației pentru muncă drept o formă de investiție în capitalul uman și o perspectivă de creștere economică, urmărește scopul de a stimula formarea de capital prin înlăturarea constrângerilor în afaceri sau prin investirea remitențelor și crearea mai multor oportunități pe piața muncii din țară, pentru a interesa și reține forța de muncă, astfel, încât, către anul 2020, să fie atins obiectivul care presupune reducerea până la 10% a numărului tinerilor migranți.

Concluzii.

Studiul efectuat de autor și analiza datelor statistice prezentate de către BNS în Rapoartele anuale din perioada 2013-2017 ne permit să concluzionăm că mediul rural din Republica Moldova se confruntă cu probleme demografice grave, fiind cauzate și de intensificarea fenomenului emigrației pentru muncă din mediul rural, în special a populației tinere. Oportunitățile de angajare a forței de muncă tinere din mediul rural sunt limitate, iar mobilitatea teritorială a forței de muncă tinere se află într-o creștere permanentă.

În scopul majorării ratei de ocupare a tinerilor din mediul rural în câmpul muncii și diminuării proceselor migraționiste, se propune intensificarea atragerii investițiilor interne și externe în localitățile rurale, necesare pentru crearea unor locuri de muncă mai atractive pentru tineri, diversificarea structurii ocupaționale, încurajarea și susținerea tinerilor fermieri și agricultori, persoanelor tinere din localitățile rurale care

The magnitude of the phenomenon of labour migration in the Republic of Moldova, registered in recent years, has a double impact on the population of the republic: on the one hand the positive socio-economic effects determined mostly by remittances, and on the other hand the social, economic and demographic ones. External migration influences quantitatively and qualitatively the structure of the population, representing a complex demographic problem for the Republic of Moldova.

Illegal migration is seen as a form of “*Brain Drain*” because the emigrated population is characterized by a high level of education with a high level of qualification (pedagogues, doctors, engineers). Thus, a negative consequence of the external migration is the loss of the reproductive population, of the qualified and economically active population.

The “Moldova 2020” Development Strategy [3] addresses the issue of labour migration as a form of investment in human capital and as a prospect of economic growth, aims to stimulate capital formation by removing business constraints or by investing remittances and create more employment opportunities in the country to keep the workforce in place by 2020 to meet the target of reducing the number of young migrants by up to 10%.

Conclusions.

The study realized by the author and the analysis of the statistical data OF THE National Bureau of Statistics allow us to conclude that the rural area in the Republic of Moldova is facing serious demographic problems and is also caused by the intensification of the phenomenon of labour emigration from the rural area, especially the young population. The employment opportunities of the young rural labour force are limited and the territorial mobility of the young labour force is on a permanent increase.

In order to increase the employment rate of young people in rural areas and reduce migration processes it is proposed to increase the attraction of internal and external investments in rural localities, necessary to create more attractive jobs for young people, diversification of the occupational structure, encouragement and support of young people from rural areas who want to start a business, the efficient use of young rural labour, which will reduce labour exodus. The mitigation of the negative effects of migration as well as the involvement of migrants in development strate-

doresc să inițieze o afacere, utilizarea eficientă a forței de muncă tinere din mediul rural, ceea ce va reduce exodul forței de muncă. Atenuarea efectelor negative ale migrației, precum și implicarea migranților în strategiile de dezvoltare, poate fi exercitată prin intervenția statului, care trebuie să presupună integrarea tuturor aspectelor ce țin de procesul migrator în strategiile naționale de dezvoltare.

gies can be exerted by state intervention, which must involve the integration of all aspects of the migration process into national development strategies.

Bibliografie/Bibliography:

1. Legea cu privire la ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, nr. 102-XV din 13.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 15.04.2003, nr 70-72.
2. Legea cu privire la migrația de muncă, nr.180-XVI din 10.07.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.08.2008, nr.162-164.
3. Moldova 2020: Strategia națională de dezvoltare: 7 soluții pentru creșterea economică și reducerea sărăciei (Legea nr. 166 din 11.07.2012). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 30.11.2012, nr. 245-247.
4. Profilul migrațional extins al Republicii Moldova 2007–2012. Chișinău: OIM, 2013, 68 p
5. VACULOVSCI, Dorin. *Migrație și dezvoltare: aspecte socioeconomice*: Manual. - Chișinău, 2017. - 226 p.
6. www.statistica.md